

GUIA DOCENT DE L'ASSIGNATURA

Titulació acadèmica		Batxillerat / Grau en Teologia				
Assignatura		4SH03I ANTROPOLOGIA TEOLÒGICA III: ESCATOLOGIA				
Any	Quart	Curs	2022-2023	Valor lectiu	5 ECTS	
Període lectiu	2n semestre		Hores setmanals	3	Àrea	CC institucionals
Professor/a	Dr. Josep Giménez Melià			Llengua	Català	

Descripció/Justificació

L'escatologia és l'àmbit de la teologia sistemàtica que reflexiona sobre l'esperança a la qual és cridada no només la persona humana sinó tota la creació. Hi reflexiona i en vol donar raó (cf., 1Pe 3,15). Ho fa, d'una banda, tot donant veu (en les paraules del magnífic exordi de la constitució pastoral *Gaudium et spes*, del Vaticà II) als "goigs i les esperances, tristeses i angoixes dels homes i dones del nostre temps, especialment dels més pobres i necessitats" –que són aquells i aquelles amb qui el Crist crucificat i ressuscitat, fonament de la nostra esperança, s'identifica. I, de l'altra, ho fa també tot acudint a la Paraula de Déu i la Tradició eclesial, que l'ha anada interpretant i actualitzant al llarg del temps.

Requisits i orientacions prèvies

Haver cursat Teologia Fonamental

Objectius

- Coneixement dels continguts fonamentals de l'esperança cristiana, tal como apareixen en l'Escriptura (AT i NT) i en la Tradició
- Reflexió sistemàtica sobre aquests continguts
- Posar en relació aquesta reflexió amb els "goigs i esperances" (GS 1) del nostre món per tal de poder donar-li "raó de la nostra esperança" (1Pe 3,15)

Competències

- Coneixement dels fonaments de la teologia cristiana: Déu, Crist, Revelació, fe i raó, Escriptura, Tradició, Magisteri, comunitat eclesial
- Coneixement crític, rigorós, actualitzat i contextualitzat de les categories teològiques fonamentals del missatge cristià
- Comprensió de l'articulació sistemàtica de les categories teològiques en el conjunt raonablement coherent del missatge cristià
- Capacitat de posar en diàleg, qüestionar i il·luminar la pròpia experiència de fe amb el contingut fonamental de la teologia cristiana
- Coneixement i comprensió pràctica del mètode emprat en l'elaboració del coneixement teològic

Continguts

Qüestions introductòries

- Consideracions preliminars. Què entenem per escatologia
- [Els nous plantejaments del tractat d'escatologia: apunts històrics]

L'escatologia bíblica: Antic Testament

- Un Déu que es manifesta en la **història** (la història dels patriarques, la història deuteronomista, el moviment profètic, el moviment apocalíptic).
- Un Déu que dóna una **Llei** al seu poble (la rellevància escatològica d'aquesta Llei).
- Una saviesa sobre **la vida i la mort** (la història de la fe en la resurrecció a l'Israel antic).
- Una **meta**: “un cel nou i una terra nova” (Is 65,17)

L'escatologia bíblica: Nou Testament

- La predicació de Jesús sobre el **Regne de Déu**.
- La **mort** i la **resurrecció** de Jesús
- El retard de la parusia.
- [El mil·lenarisme. El pensament utòpic com a “referent” del tractat d'escatologia.]

Reflexió sistemàtica

- Reflexió cristiana sobre el misteri de la mort. La *Benedictus Deus* i l'estat intermedi
- La parusia
- El judici
- La resurrecció de la carn. Consideracions entorn de la creença en la reencarnació
- Les “darreries”: el purgatori, l'infern, el cel

Metodologia d'ensenyament-aprenentatge

- Classes magistrals
- Debat a la classe dels temes exposats
- Redacció d'alguns breus treballs escrits que donin compte del que s'ha après, debatut i reflexionat personalment
- Tutories personals i col·lectives

Avaluació

En termes generals, i per tal que pugui ser al més precisa possible, l'avaluació de l'assignatura mirarà de tenir en compte diversos factors, com ara: l'assistència i la participació activa a les classes i a les tutories col·lectives, la formulació per escrit del que s'ha assimilat i reflexionat, el diàleg amb el professor

Criteris d'avaluació

- Assimilació dels continguts

- Reflexió personal sobre aquests continguts (reflexió que, de vegades, es demanarà per escrit)
- Tutories (personals o col·lectives) que ajudin a l'assoliment dels criteris esmentats

Tècniques d'avaluació

- Dues proves (per escrit o oral –a determinar)
- Treballs escrits donant compte del que s'ha debatut a les tutories col·lectives
- Tutories personalitzades

Bibliografia bàsica

- **Josep Giménez**, *Lo Último desde los últimos. Esbozo de esperanza y de escatología cristianas*, Sal Terrae / Cristianisme i Justícia, 2018
- **Josep Giménez**, *Les preguntes que portem dins*, Quaderns CCJ, nº 160 (hi ha versió castellana i anglesa)
- **Juan L. Ruiz de la Peña**, *La Pascua de la Creación. Escatología*, Madrid, BAC, 1996
- **Joseph Ratzinger**, *Escatología*, Barcelona, Herder, 2007
- **Medard Kehl**, *Escatología*, Salamanca, Sígueme, 1992
- **Medard Kehl**, *Y después del fin, ¿qué?*, Bilbao, Desclée de Brouwer, 2003
- **Victor Codina**, *El cielo, esperanza y compromiso*, Sal Terrae, 2018